

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే ఉత్తరకాండే

॥ అష్టాశీతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ అష్టాశీతితమః సర్గః ॥

ఇలాబుధయోర్మిథో దర్శనం బుధేనేలాసహచరీణాం కింపురుషీతి నామ
విధాయ పర్వతేఽవస్థానాయ ప్రేషణం

తాం కథామైలసంబద్ధాం రామేణ సముదీరితాం ।

లక్ష్మణో భరతశ్చైవ శ్రుత్వా పరమవిస్మితౌ ॥ 7.88.1 ॥

తౌ రామం ప్రాంజలీ భూత్వా తస్య రాజ్ఞో మహాత్మనః ।

విస్తరం తస్య భావస్య తదా పప్రచ్ఛతుః పునః ॥ 7.88.2 ॥

కథం స రాజా స్త్రీభూతో వర్తయామాస దుర్గతిః ।

పురుషః స యదా భూతః కాం వృత్తిం వర్తయత్యసౌ ॥ 7.88.3 ॥

తయోస్తద్ భాషితం శ్రుత్వా కౌతూహలసమన్వితం ।

కథయామాస కాకుత్స్థస్తస్య రాజ్ఞో యథాగమం ॥ 7.88.4 ॥

తమేవ ప్రథమం మాసం స్త్రీ భూత్వా లోకసుందరీ ।

తాభిః పరివృతా స్త్రీభిర్యేఽస్య పూర్వం పదానుగాః ॥ 7.88.5 ॥

తత్కాననం విగాహ్యశు విజహ్రే లోకసుందరీ ।

ద్రుమగుల్మలతాకీర్ణం పద్భ్యాం పద్మదలేక్షణా ॥ 7.88.6 ॥

వాహనాని చ సర్వాణి సంత్యక్త్వా వై సమంతతః ।

పర్వతాభోగవివరే తస్మిన్ రేమే ఇలా తదా ॥ 7.88.7 ॥

అథ తస్మిన్ వనోద్దేశే పర్వతస్యావిదూరతః |
సరః సురుచిరప్రఖ్యం నానాపక్షిగణాయుతం || 7.88.8 ||

దదర్శ సా ఇలా తస్మిన్ బుధం సోమసుతం తదా |
జ్వలంతం స్వేన వపుషా పూర్ణం సోమమివోదితం || 7.88.9 ||

తపంతం చ తపస్తీవ్రమంభోమధ్యే దురాసదం |
యశస్కరం కామకరం తారుణ్యే పర్యవస్థితం || 7.88.10 ||

సా తం జలాశయం సర్వం క్షోభయామాస విస్మితా |
సహ తైః పూర్వపురుషైః స్త్రీభూతై రఘునందన || 7.88.11 ||

బుధస్తు తాం సమీక్ష్యైవ కామబాణవశం గతః |
నోపలేభే తదాత్మానం స చచాల తదాంభసి || 7.88.12 ||

ఇలాం నిరీక్షమాణస్తు త్రైలోక్యాదధికాం శుభాం |
చిత్తం సమభ్యతిక్రామత్ కా న్వియం దేవతాధికా || 7.88.13 ||

న దేవీషు న నాగీషు నాసురీష్వప్సరఃసు చ |
దృష్టపూర్వా మయా కాచిద్ రూపేణానేన శోభితా || 7.88.14 ||

సదృశీయం మమ భవేద్ యది నాన్యపరిగ్రహః |
ఇతి బుద్ధిం సమాస్థాయ జలాత్ కూలముపాగమత్ || 7.88.15 ||

ఆశ్రమం సముపాగమ్య తతస్తాః ప్రమదోత్తమాః |
శబ్దాపయత ధర్మాత్మా తాశ్చైనం చ వవందిరే || 7.88.16 ||

స తాః పప్రచ్ఛ ధర్మాత్మా కస్యైషా లోకసుందరీ |
కిమర్థమాగతా చైవ సర్వమాఖ్యాత మా చిరం || 7.88.17 ||

శుభం తు తస్య తద్ వాక్యం మధురం మధురాక్షరం |
శ్రుత్వా స్త్రియశ్చ తాః సర్వా ఊచుర్మధురయా గిరా || 7.88.18 ||

అస్మాకమేషా సుశ్రోణీ ప్రభుత్వే వర్తతే సదా |
అపతిః కాననాంతేషు సహస్మాభిశ్చరత్యసౌ || 7.88.19 ||

తద్ వాక్యమవ్యక్తపదం తాసాం స్త్రీణాం నిశమ్య చ |
విద్యామావర్తనీం పుణ్యామావర్తయత స ద్విజః || 7.88.20 ||

సోఽర్థం విదిత్వా సకలం తస్య రాజ్ఞో యథా తథా |
సర్వా ఏవ స్త్రియస్తాశ్చ బభాషే మునిపుంగవః || 7.88.21 ||

అత్ర కింపురుషీభూత్వా శైలరోధసి వత్స్యథ |
ఆవాసస్తు గిరావస్మిశ్శీఘ్రమేవ విధీయతాం || 7.88.22 ||

మూలపత్రఫలైః సర్వా వర్తయిష్యథ నిత్యదా |
స్త్రియః కింపురుషాన్నామ భర్తృనాం సముపలప్స్యథ || 7.88.23 ||

తాః శ్రుత్వా సోమపుత్రస్య స్త్రియః కింపురుషీకృతాః |
ఉపాసాంచక్రిరే శైలం వధ్వస్తా బహులాస్తదా || 7.88.24 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
ఉత్తరకాండే అష్టాశీతితమః సర్గః ||